

גאוגרפיה — אדם וסביבה נתי"ב — ניתוח תופעות יסוד במרחב

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה חמש שאלות על **חבל ארץ שלא נלמד**. עליך לענות על **ארבע** שאלות, לפי ההוראות בגוף השאלון. לכל שאלה — 25 נקודות; סה"כ — 100 נקודות.
- ג. חומר עזר מותר בשימוש:
אטלס משנת 1993 ואילך — אטלס אוניברסיטאי חדש, הוצאת יבנה
(**בלי המילון למונחי הגאוגרפיה**)
— אטלס כרטא — פיזי, מדיני, כלכלי, חברתי
— אטלס כרטא אוניברסלי
- ד. הוראות מיוחדות:
(1) רשום במחברתך את השם ואת שנת ההוצאה של כל אטלס שאתה משתמש בו.
(2) כדי להמחיש את תשובותיך תוכל להיעזר בסרטונים, בחתכים ובגרפים, לפי הצורך.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כתיבה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

נתי"ב — ניתוח תופעות יסוד במרחב (100 נקודות)

בשאלון זה תיבדק יכולתך להתמודד עם שאלות העוסקות בחבל ארץ שלא למדת. השאלות מתבססות על מיומנויות בגאוגרפיה ומיומנויות חשיבה. השאלות נסמכות על ניתוח מפות באטלס כללי ועל נתונים המובאים בשאלון. **חבל הארץ שהשאלון עוסק בו הוא דרום-מזרח אסיה: המדינות וייטנם, לאוס, קמבודיה (קמבודג'ה).** בעמוד 7 בשאלון זה יש מפה סכמטית של וייטנם, לאוס, קמבודיה. זכור: המידע הגאוגרפי נמצא לא רק במפות החבליות והפיזיות שבאטלס, אלא גם במפות העולמיות והנושאיות (כמו אקלים, אוכלוסייה, כלכלה).

רשום במחברתך את השם ואת שנת ההוצאה של כל אטלס שאתה משתמש בו (אטלס אוניברסיטאי חדש, אטלס כרטא).

עליך לענות על ארבע שאלות: על שאלה 1 (חובה), ועל שלוש מן השאלות 2-5. (לכל שאלה — 25 נקודות)

ענה על שאלה 1 (חובה).

1. מיקום, מבנה ותופעות טבע

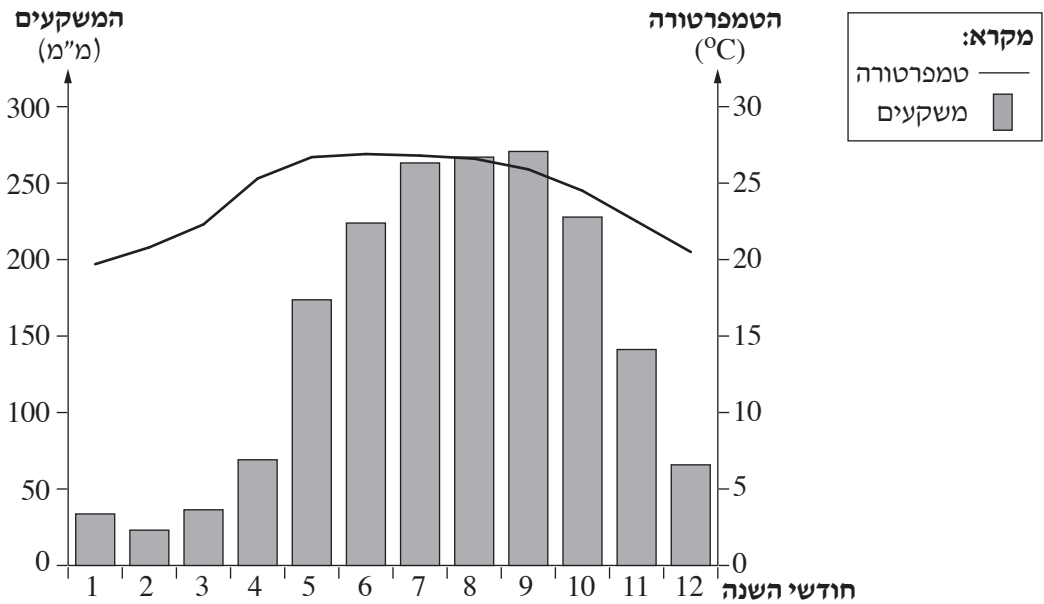
- א.** ציין מאפיין מיקום משותף לווייטנם ולקמבודיה (קמבודג'ה), וכתוב במה שונה מיקומה של לאוס ממיקומן של מדינות אלה. (8 נקודות)
- ב.** ציין את ההבדל העיקרי בין צורת הנוף המאפיינת את דרום וייטנם לבין צורת הנוף המאפיינת את צפון לאוס. עיין במפה גאולוגית, וציין את הגורם העיקרי לעיצוב הנוף של צפון לאוס. (9 נקודות)
- ג.** לפניך שמות של תופעות טבע שכיחות באחדות ממדינות החבל.
- צונמי
  - סופות טייפון
  - גלישות קרקע (בוץ)
- (1) בחר באחת מתופעות הטבע האלה, והסבר את הגורם לתופעה. (4 נקודות)
- (2) ציין מדינה אחת בחבל שבה מתרחשת התופעה שבחרת, והסבר מדוע היא מתרחשת דווקא במדינה זו. (4 נקודות)

ענה על שלוש מהשאלות 2-5.

2. אקלים

בקלימוגרף שלפניך מוצגים נתוני האקלים של וייטנם. עיין בקלימוגרף ובאטלס, וענה על

סעיפים א-ג.

א. תאר מאפיין אחד של הטמפרטורות בווייטנם, ומאפיין אחד של המשקעים היורדים בה.

(7 נקודות)

ב. ציין מהו סוג האקלים השורר בווייטנם, והסבר את הגורם העיקרי להיווצרותו.

(9 נקודות)

ג. לאקלים בווייטנם יש יתרונות וחסרונות לאדם.

הסבר יתרון אחד וחסרון אחד. (9 נקודות)

/המשך בעמוד 4/

3. ערים ועיור

א. בטבלה שלפניך מוצג גודל האוכלוסייה של ארבע הערים הגדולות בווייטנאם בשנת 2011. קבע מהו המדרג העירוני במדינה, ונמק את קביעתך. (7 נקודות)

הערים הגדולות בווייטנאם (2011)

העיר	האוכלוסייה (במיליונים)
הו צ'י מין (סיגון)	6.4
הנוי	3.0
הי פהונג (היפונג)	0.9
דה ננג	0.8

(מתוך האתר www.indexmundi.com)

ב. וינגצ'ן (וינט'ן) היא עיר הבירה של לאוס, ופְהֶנוֹם פְּנֶה (פְּנוֹם פֶּן) היא עיר הבירה של קמבודיה.

(1) תאר את מאפיין המיקום המשותף לשתי הערים. (6 נקודות)

(2) הסבר יתרונ אחד וחסרון אחד של מאפיין זה לעיר. (6 נקודות)

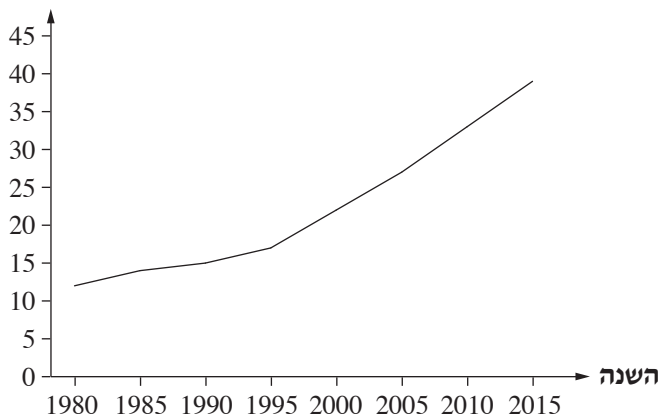
ג. בגרף שלפניך מוצג השינוי בשיעור האוכלוסייה העירונית בלאוס בשנים 1980-2015. עיין בגרף ותאר מה מאפיין את השלב במודל העיור הקלסי שלאוס נמצאת בו. (6 נקודות)

אוכלוסייה עירונית בלאוס בשנים 1980-2015

(באחוזים)

האוכלוסייה העירונית

(%)

(מתוך האתר של הבנק העולמי)

/המשך בעמוד 5/

4. כלכלה

א. לפניך טבלה המציגה נתונים על סחר החוץ של וייטנם ושל לאוס.

קבע על פי הנתונים באיזו מן המדינות, וייטנם או לאוס, רמת ההשתתפות בכלכלה הגלובלית גבוהה יותר. בסס את קביעתך על שני נתונים מן הטבלה. (9 נקודות)

סחר החוץ של וייטנם ולאוס

(2015)

המדינה	מוצרי ייצוא עיקריים	סך הייצוא (מיליארדי דולרים)	ארצות יעד לייצוא
וייטנם	הלבשה, הנעלה, מוצרי אלקטרוניקה, פרות ים, נפט גולמי, אורז, קפה, מוצרים עשויים עץ, מכונות	158.7	ארצות הברית, סין, יפן, דרום קוריאה, גרמניה
לאוס	עץ, קפה, חשמל, בדיל, נחושת, זהב	3.1	תאילנד, סין, וייטנם

(מתוך האתר www.cia.gov)

ב. לפניך טבלה המציגה נתונים על התחבורה בווייטנם ובלאוס.

עיין בה, והסבר כיצד מאפייני התחבורה של וייטנם ושל לאוס משפיעים על האפשרות של כל אחת מהן להשתלב בכלכלה הגלובלית. (8 נקודות)

התחבורה בווייטנם ובלאוס

המדינה	אורך הכבישים (ק"מ)	נתיבי שיט (ק"מ)	מספר נמלי ים
וייטנם	195,468	47,130	579
לאוס	39,568	4,600	0

(מתוך www.cia.gov.il)

ג. הסבר שני יתרונות להשתלבותה של מדינה פחות מפותחת בכלכלה הגלובלית.

(8 נקודות)

5. נהר המקונג

- א. (1) מהו בסיס הסחיפה של נהר המקונג? (3 נקודות)
- (2) ציין מהי צורת הנוף בשפך הנהר. (3 נקודות)
- ב. גבולה המערבי של לאוס עובר בחלקו לאורך נהר המקונג.
- הסבר חיסרון אפשרי אחד לקביעת גבול בתוואי של נהר. (7 נקודות)
- ג. בשנת 2011 החלה לאוס בהקמה של סכר גדול על המקונג בצפון המדינה.
- (1) הסבר תועלת אחת שיש ללאוס בהקמת הסכר. (4 נקודות)
- (2) הסבר שתי השפעות בתחום הכלכלה שיכולות להיות להקמת הסכר על המדינות השוכנות במורד הנהר. (8 נקודות)

בהצלחה!

מפה סכמטית של וייטנם, לאוס וקמבודיה

